

ET OVERGREB PÅ BYEN

Indsigelse mod lokalplan nr. 1147 i Aarhus

Vi vil ikke have et kæmpemæssigt højhus tæt på Aarhus Domkirke og den historiske bykerne i Aarhus. I lokalplanforslaget er der tale om en bygning med i en størrelse og med en helt anden og anmassende skala end noget vi tidligere har set i Aarhus. Et 150 meter højt og bredt betonhus med 50.000 kvadratmeter kontorer ved kajkanten. En voldsom stor bygning, der fra alle vinkler vil fange øjet på bekostning af byens harmoniske silhuet og havnefront.

Det vil blive Danmarks hidtil største højhus og vil dominere bybilledet, både set fra havnen, fra centrum eller hvis man nærmer sig Aarhus fra bugten eller fra landsiden. I lokalplanforslaget erkender embedsværket da også at højhuset vil *”have en markant indflydelse på oplevelsen af det overordnede område, og vil blive et dominerende element i bybilledet ved udmundingen af den historiske Aarhus å.”*. Både rådhuset, domkirken og havnefronten vil fremover fremtræde som dukkehuse i bybilledet. Skal vi virkelig tvinges til at have en stor klodset investordildo som vartegn for Danmarks næststørste by? Og med en investering i milliardklassen vil det blive stående - i al fremtid.

En klodset investordildo

Med sin rekordhøjde vil højhuset ikke undgå at blive et vartegn for både havnen og hele Aarhus. Det bør man tænke alvorligt over. Med sin placering, sin store skala og sine meget markante brydninger insisterer dette højhus på beskuerens opmærksomhed. Der er ikke tale om storslået arkitektur, men om en kæmpemæssig tredelt betonkonstruktion med en grovkornet og bombastisk detaljering uden hensyn til omgivelserne. En bygning i en helt anden skala end noget vi før har set i Aarhus. Jeg vil opfatte bygningen som et overgreb på byen. Hvis man ønsker et så stort hus opført, kræves der en arkitektur i allerhøjeste kvalitet. Det er desværre ikke tilfældet her. For nogle år siden var det måske moderne. Men som al mode er moderne, bliver det også umoderne, og det er dette hus et eksempel på, selv om det endnu ikke er opført. Højhuset vil blive husket som tre kolossale klodser stablet ovenpå hinanden og banalisere opfattelsen af Aarhus havn og byens skyline.

Højhuspolitik

Aarhus Kommunes vedtog sin egen højhuspolitik i 2001. Den foreskriver faktisk det eneste rigtige, når det gælder højhuse: Hvis vi overhovedet skal have dem, så skal de op i højlandet. De skal under ingen omstændigheder ligge i den historiske del af byen, i lavlandet og ved vandet. Det er der mange årsager til. Men først og fremmest har vi en historisk by, hvis profil består af nogle ikoniske bygninger, som aarhusianerne af gode grunde elsker: Domkirkens tårn, Rådhusårnet, Toldbodens markante tagflader, havnefronten, Bogtårnet osv. Højhusene smadrer det visuelle helhedsindtryk, og deres overdimensionerede, anmassende og talentløse arkitektur og tarvelige materialevalg tilfører ingen kvaliteter overhovedet til byens skyline.

Højhuse danner ikke byrum, de vedbliver at være fokuspunkter som øjnene ufrivilligt fanges af. Aarhus ligger i et enestående landskab med markante terrænstigninger og udsigter til bugten. Det betyder meget for opfattelsen af byen. Mange mennesker nyder på grund af terrænet, der skråner ned mod bugten, både udsigter og udsyn fra deres boliger, arbejdspladser, eller når de er ude i det

fri. Med placering af højhuse i lavlandet blokeres udsigter, og det særlige Aarhuspræg ved landskabet udviskes. Aarhus bliver en banal kopi af en lige gyldig amerikansk eller asiatisk storby. Den vedtagne højhuspolitik er det nuværende byråd tilsyneladende villig til at se bort fra, så snart der kommer en investor forbi med et projekt og en pose penge. Hvor er vi henne, hvis borgerne ikke kan stole på annoncerede holdninger og vedtagne politikker?

Manglende helhedsplan

Havneplanen lagde retningslinjer for at udvikle byrum på de bynære havnearealer. Hvorfor bruger kommunen ikke de midler de har til rådighed til at udforme et større område, så vi kan få en sammenhængende by? Hvis man har et ønske om, at der skal bygges højt i et område, hvorfor laver man så ikke en samlet plan for det? Så vil nye bygninger måske også udformes hensynsfuldt og mødet mellem eksisterende og nyt indtænkes fra start. Det virker uprofessionelt at byens fremtid skal løses en matrikel ad gangen. Lige nu ser det ud som om, at det er ejeren af matriklen, der bestemmer hvordan vores by skal udvikles. Som borgere kan vi desværre ikke længere stole på de retningslinjer, der fremgår af kommuneplanen, selvom den skal revideres hvert fjerde år. Store byggerier gennemføres ved behændigt at bilægge lokalplanen et kommune tillæg, så borgerne kun med særlig indsigt opdager de katastrofale forandringer. Jeg vil opfordre byens befolkning til at være meget opmærksomme på konsekvenserne. Hvis højhuset på Mindet bliver realiseret, vil blive den største og mest synlige bygning, som nogen sinde er blevet opført i Aarhus.

På trods af dette når embedsværket frem til denne overraskende konklusion: *"Det foreslåede byggeri anses dog ikke for at sløre områdets kulturhistoriske værdi; de historiske, synlige træk eller den arkitektoniske værdi af de eksisterende bygninger. Skalaen springer voldsomt, men anlægget fremstår som et hele i kraft af de bevarede og integrerede, arkitektoniske elementer, der tillader sigtelinjer mellem de øvrige industrielle anlæg i Kulturmiljøet såvel som mod Aarhus centrum og Domkirken."* Det virker ikke overbevisende og viser en manglende indsigt i byens historie og forståelse for de kvaliteter, der er bærende i Aarhus.

Misforstået miljøvurdering

Lokalplanen indeholder ingen saglige argumenter for at bygge knap 50.000 m² kontorer på kajkanten, klos op ad "De Fem Søstre" og få hundrede meter fra den gamle, historiske bymidte med rådhus og domkirke, udover ønsket om at imødekomme et ønske fra en grundejer/bygherre. Der er ingen hensyntagen til hverken den historiske bebyggelse eller havnefronten. På trods af den 274 siders lange redegørelse, er der i materialet ikke redegjort for, hvorfor dette monstrum af en bygning skal rejses blot 700 m fra Domkirken. Vurderingen indeholder rene postulater og behændige forsøg på at skjule sandheden i intetsigende og meningsløs lyrik.

Argumenterne gemmer sig i en bilagt en miljøvurdering, som ser på hvordan omgivelserne vil påvirke det kommende højhus, men ikke som en normal miljøvurdering belyser hvordan nybyggeriet vil påvirke omgivelserne. Det er både fejlagtigt og vildledende. Hvor er oplysningerne om trafikbelastningen fra 2500 arbejdspladser, støjplager, risikovurderinger, energiforbrug vindpåvirkninger etc. Alene en granskning af denne rapport vil kunne sætte projektet i stå eller være grundlag for at afvise det.

Ekspllosiv beliggenhed

Der er flere tætte nabovirkninger til Mindet, hvis aktiviteter er forbundet med eksplosionsfare. Mindet 6 ligger betydeligt tættere på disse end andre større byggerier på Sydhavnen og boligområderne mod vest. Det ligger endog indenfor den sikkerhedsradius, der er vedtaget af redningsmyndighederne til oliefabrikken, benzinlagre og virksomheder med højt kategoriseret eksplosionsfare. Den sidste ulykke med dødelig udgang skete her ved en eksplosion i 2008. Miljøvurderingen omgår risikospørgsmålet ved yderst kortfattet at lave en ikke nærmere forklaret "analog" til en lokalplan for Mellemmarmen. Omkring 2500 mennesker kommer til at arbejde højhuset på mindet, hvor man trods risikovirkningernes seriøse afværgeindsatser ikke kan udelukke en eksplosionsfare. Alle røde lamper bør blinke her.

Et lufttæt højhus

Det er helt ude af proportioner at bygge så stort og så højt. Et sådant byggeri skaber et meget dårligt og ubehageligt klima omkring sig. Både visuelt og miljømæssigt, men sandelig også ved foden af bygningen. Vindforhold ved en skyskraber er velkendt: den skaber enorm turbulens og umuliggøre et udeliv, selv på en stille sommerdag. De påståede opholdsarealer er helt urealistiske under vores breddegrader. Ydermere er der her problemer med en høj industriskorsten, der medfører at bygningen bliver konstrueret lufttæt og luftskiftet baseret på energikrævende og larmende aircondition. Det harmonerer slet ikke med det billede der males i lokalplanen.

For de fremtidige generationers skyld håber jeg inderligt, at dette byggeri aldrig bliver realiseret!!!

En stor misforståelse

Der er tilsyneladende en konkurrence blandt investorer om at bygge det højeste og mest synlige bygning for at vise magt, udvikling og indflydelse. Selv vores politikere kombinerer fejlagtigt fremskridt med høje huse. Det er en absolut misforståelse, at udvikling og vækst kun kan materialiseres i form af overdimensionerede kontorsiloer. Og husk på at højhuse ikke danner byrum. Det vil være langt bedre med et menneskeligt og velplanlagt byggeri på både Mindet og resten af havnen. Det bør være en målsætning at arbejde hen imod et ikonisk byggeri der kan bidrage til en lokal identitetsdannelse. Byggerier som også kan være en afslutning på karrieren for en af vores driftige investorer, der har haft et blik for de særlige kvaliteterne i mange byggerier gennem de sidste 40 år.

Lokalplanforslaget bør afvises

Man bør undre sig over, hvorfor er det ikke standset tidligere i processen. Der har været seriøse indsigelser, som ikke er taget alvorligt af embedsværket og byrådet. Lad os håbe at der fremover vil være en åben og forståelig proces omkring ændringer i vores by, som borgerne kan følge og forstå.

Lokalplanforslag nr. 1147 bør afvises. Fremtidige lokalplaner bør som minimum holdes indenfor bestemmelserne i den eksisterende kommuneplan. Og Aarhus kommune skal fremover overholde planlovens retningslinjer om høringsfrister. Planloven siger, at planer af vidtgående karakter ikke bør have høringsfrist i ferieperioder - og det må siges, at denne er vidtgående, da den fuldstændigt ændrer en bydels karakter og endnu engang har Aarhus kommune – og påskeugen er en dansk ferieuge.

BUE BECK den 14. april 2021